

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING

No. 286.

Deel XII.

1 Jan. 1949.

Adres der Redactie :

B. J. LEMPKE, Oude IJselstraat 12^{III}, Amsterdam-Zuid 2 — Nederland

INHOUD: **B. J. Lempke:** In Memoriam (p. 313). — **D. Mac Gillavry:** Nog enkele aantekeningen over kinderspelen met insecten (p. 314). — **B. J. Lempke:** Trekvlinders in 1947 (p. 316). — **J. B. Corporaal:** Third series of Notes on Systematics and Synonymy (p. 326). — Korte Mededelingen (p. 315, 325).

In Memoriam

door

B. J. LEMPKE.

Op 6 November 1948 overleed plotseling te Didam op 56-jarige leeftijd ons medelid

LAMBERTUS HENRICUS SCHOLTEN

in leven hoofd der R.K. Jongensschool te Lobith.

Reeds jarenlang had ik het genoegen deze enthousiaste lepidopteroloog persoonlijk te kennen en nog slechts enkele maanden voor zijn verscheiden was het mij vergund een paar dagen te Lobith te logeren, niet in het minst vermoedende, dat het de laatste keer was, dat we samen urenlange gesprekken zouden voeren over de studie, die ons beiden zo aantrok.

Scholten was niet alleen een hartstochtelijk verzamelaar, maar ook een uitstekend veldentomoloog. Vooral in zijn jongere jaren kon hij er in een goed seizoen nacht op nacht op uit trekken. Zijn hoofdvangterrein was wel het prachtige bosgebied in de Zuid-oosthoek van de Lijmers, de heuvels van de Montferland en de mooie oude Bijvank. Zijn vele gegevens vatte hij tenslotte samen in zijn „Macro-Lepidoptera uit de Lijmers” (1938, Tijdschr. voor Ent. 81 : 126—229), de beste streekfauna, die ooit op vlindergebied in ons land verschenen is.

De Tweede Wereldoorlog greep hem sterk aan en zijn belangstelling voor de Lepidoptera leed daar ongetwijfeld onder. Toen Lobith tenslotte geëvacueerd moest worden, omdat het in de frontlinie kwam te liggen, werd de collectie opgeborgen in de kelder van de kerk. Het gebouw werd vrij ernstig door granaatvuur beschadigd, doch gelukkig bleken later slechts enkele dozen van het inregenen geleden te hebben.

MAR 18 1949

Toen de oorlog voorbij en het huis weer enigszins bewoonbaar was, begon al spoedig weer het oude enthousiasme te herleven. Ik weet uit ervaring, dat velen genoten hebben van zijn verhaal over de reuzenkweek van *Celerio euphorbiae* L. in 1947. De laatste 2 zomers had hij zich een nieuw vangterrein gekozen in het Korenburgerveen, waar hij telkens enkele weken bij de opzichter logeerde. Vooral in 1947 boekte hij daar uitstekende resultaten.

Hij liep met het plan rond spoedig een aanvulling op zijn Lijmers-artikel te publiceren. Helaas is hier niets meer van gekomen. Ons resten slechts enkele korte artikelen, die wij zo spoedig mogelijk hopen te plaatsen.

Aan Mevrouw Scholten en haar kinderen betuigen wij, ook namens onze leden, onze hartelijke deelneming.

Amsterdam-Z. 2, Oude IJsselstraat 12III, 9 November 1948.

Nog enkele aantekeningen over kinderspelen met insecten

door

D. MAC GILLAVRY.

Over het gebruik van larven van mierenleeuwen voor spel door kinderen kon ik slechts een vage aanduiding krijgen wat ons land betreft (cf. Ent. Ber. 11 (264—266): 284, 1945).

Het vermoeden, dat er toch wel meer van bekend zou zijn, ook voor de tropen, wordt o.a. bevestigd door Jhr. F. C. van Heurn, die mij wees op een passage op p. 18 in een artikel van hem over de Avifauna der Gajo-landen.¹⁾

Bij de tocht tot het verzamelen van vogels in het jaar 1920 naar het meer van Takengon, in het Maleis Laoet Tawar geheten, het grote bergmeer der Gajo-landen, zag Jhr. F. C. van Heurn het volgende. (p. 12): „Op mijn terugtocht zie ik kinderen aan het zoeken in het zand tussen de rotsspleten. Vermoedende dat het om vogelnesten te doen is, roep ik hun toe, wat zij zoeken. Koetjing koetjingan is het antwoord, en daar dit het Maleise woord voor katten is, begrijp ik er niets van en laat de jongens naderbij roepen. Ik kijk in de door hen meegedragen blikjes, en zie tot mijn verbazing wat zand met een aantal mierenleeuwen. De jongens hebben haren van hun zusjes genomen, en deze aan een der achterste poten der insecten vastgeknoopt. Zij vermaken zich ermede de dieren zich in het zand te laten ingraven, om ze er dan weer met behulp van het haar uit te trekken. Hoewel ik teleurgesteld was geen eieren te vinden, deed het mij toch plezier, dit bewijs van intelligentie of althans van opmerkingsgave bij de Gajo's aan te treffen.

Noch bij de Maleiers of Javanen, noch in Europa constateerde ik ooit bekendheid van de jeugd met deze insectenlarven.”

In het boekgeschenk voor 1948, uitgegeven door de boekhandel „Oeroeg” door Ella S. Haasse, wordt over de jeugd verteld van twee vrienden, een Europeaan en een Soendanees, samen opgegroeid in

¹⁾ Avifaunistische Studiën in de Gajo-landen, door Ir Jhr F. C. van Heurn en Mr Dr R. C. E. G. J. Baron Snouckaert van Schauburg, met een kaart en vier photogravures. Jaarbericht No. 11, Aflev. 1, Club van Nederlandse Vogelkundigen, v. Marken, Delft. pp. 4—19.